

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Formulare Aduocatoru[m] et Procuratoru[m] Romane Curie et Regij Parlamenti

Katholische Kirche / Curia Romana

Hagenaw, 6. März 1503

VD16 F 1887

De deuolutione ca[usarum] ad Romanam curia[m] s[ecundu]m iura
co[m]munia [et] vera[m] practica[m]. Tractatus. Titulo j

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70733)

De deuolutione causarū ad

Romanā curiā fm iura cōmunia z veram practicā Tractatus.

Titulus I

Triplex est modus deuoluēdi siue trahendi causas ad Curia Ro. vt in ipsa curia tractent. Unus p cōmissionē factā in curia cum prāte citandi extra curiam. Sed isto mō inter bñficiales z nō bñficiales nulla est differētia postq̄ cōmisse sunt: nisi in diuersitate modi pcedēdi z obseruatiōibz terminoz: pur infra

dicit: licz leuius z facili⁹ cause bñficiales etiā nō deuolute p appellacionē cōmittant in curia q̄ alie. Et inter alias cit⁹ cause spūales et ecclīastice q̄, p̄bane. Et inter p̄banas cit⁹ ille q̄ trunt inter clericos q̄ inter laicos. Sed postq̄ placet pape nulla est differentia nisi in modo pcedēdi z obseruatiōe terminoz: vt. j. Alius est modus deuoluēdi p appellacionē. Et isto mō magna est differētia in bñficiales z nō bñficiales, qz bñficiales p quacūqz appellacionē interpositā ad sedem aplicam: deuoluunt ad Ro. curia: dūmō dicta appellatio in pōnat iuxta formā Cle. Lām. de elec. scz qñ in pōnit in pñtia appellati v'l ei⁹ pcurator⁹ special'r i cā illa cōstituti: aut eoz alteri ifra mēsem ab in pōsiōe ipsi⁹ vel postea q̄ cito pōt cōmode intimet appellato vel pcurator⁹ p̄dicto: data sibi sc̄ptura aut rētica vel publicato sibi tenore appellatiōis cū copia sibi tradita si petita fuerit: alio qñ in absentia appellati v'l pcurator⁹: talis appellatio intimāda est i domo bitatōis illi⁹ appellati, vel si dom⁹ est i resmo: i ecclīa cathedrali in cui⁹ ciuitate v'l diocesi sitū est bñficiū de q̄ agit. Et vtroqz casu nūbilo min⁹ est intimāda in ecclīa v'l bñficio de q̄ agit. et sp̄ est dāda copia appellatiōis qñcūqz petita fuerit. Et h̄ est vez q̄ sic debet intimari: nisi esset met⁹ appellati v'l suor⁹: tūc em̄ sufficit q̄ intimatio fiat in aliq̄ loco publico vbi in absentia appellati vel citādi debeat fieri intimatio appellatiōis seu citatiōis de q̄ h̄ simile sit q̄ veniat ad noticiā appellati. Itē est Sc̄dū q̄ si aliq̄ appellatio debeat intimari alicui h̄nti parochiale ecclīam vel aliō bñficiū curati⁹ req̄rēs residētiā de iure: tūc in absentia appellati vel citādi sufficit q̄ intimatio vel citatio fiat in ecclīa cathedrali z i ecclīa siue bñficio curato: z n̄ in aliq̄ alia domo bitatōis. Vide ad p̄missa Deci. ro. de cōmissio. q̄ incipit Itē voluerūt. et de citat⁹: q̄ incipit Itē in cā bñficiali. Alie v'o cause nō bñficiales siue sint spūales siue ecclīastice: vt de vsur⁹. de decimis. de matrimonio. et de sili⁹.

De deuolutione causarum

sive mere p[ro]bane. et tunc siue sint inter clericos siue inf[er] laicos via appellatiōis diciturac nō deuoluunt ad Ro. cur. nisi s[ecundum] formā d[ist]inctiōis infra sc[ri]pte. Nam aut appellat[ur] a[n]t s[entent]iam diffinitiuā: aut post. Si a[n]t: aut appellatio ē recepta a iudice vel approbata a p[re]s: aut non est recepta a iudice vel approbata a p[re]s. Primo casu: aut nullus termi[n]us fuit statut[us] ab homie. s. a iudice v[el] appellāte. Et tūc sufficit q[uod] appellat[ur] mittat p[ro]curatorē ad agēdū z defendēdū in curia. nec in tali cā s[entent]ie appellatiōis talis p[re]cedi posset nisi de specia[li] mādato d[omi]ni n[ost]ri pape cōmitteret in curia extra eā z ad p[ar]tes: z de creta citatiōe z executiōe reproducta: nō vi appellatiōis: sed vi citatiōis p[re]cedit in h[uius]m[od]i cā. Aut termi[n]us fuit statut[us] ab hoie: et tūc itez dico idem q[uod] in casu supra primo. Si a[n]t appellatio fuit recepta a iudice vel approbata a p[re]s: itez distingo. Aut nullus termin[us] fuit statut[us] ab homie: et tunc sufficit mittere p[ro]curatorē ad expedie[n]dū articulū g[er]amis: vt illo expedito in negotio p[ri]ncipali p[ro]cedi nō posset absq[ue] noua citatiōe: nisi al[ia]s p[ar]tes ambe essent i curia vel p[ro]cur[ato]res essent sufficiētes et p[ar]tes tacite v[el] exp[re]sse prorogarent iurisdic[i]ōnē iudic[is]: al[ia]s auctoritate v[el] via appellatiōis nō p[ot]est procedi in negotio p[ri]ncipali: sed solū in g[er]amine. Aut t[er]min[us] fuit statut[us] ab hoie: et tūc aut appellat[ur] petijt q[uod] p[ri]ncipal[is] appellā[us] p[er] se veniret instruct[us] cū iurib[us] z munimēt[is] ad Ro. cur. ad totā cām. et tūc cause censent p[er] talē appellatiōnē ad Ro. curiā deuolue etiā ad finē vt in negotio p[ri]ncipali p[er] audientia[m] d[ic]taz. p[re]cedi possit vi talis appellatiōis. Aut appellat[ur] hoc nō petijt: et tūc nō est deuolut[us] articulus grauamis. nec in negotio p[ri]ncipali illo finito vi appellatiōis p[re]cedi posset. Et sic t[ame]n vno casu appellatio a[n]t s[entent]iam deuoluit negotium p[ri]ncipale ad curiā: ita q[uod] in illa sine alia citatiōe in curia p[re]cedi posset p[er] audientia[m] cōtradictaz. cōtra absentē. s. q[ui] appellatio est recepta a iudice z a p[re]s approbata: et termin[us] statut[us] est ab hoie: z petitiō fuit p[er] appellatū q[uod] appellā[us] veniat cū iurib[us] suis z munimēt[is] totā cām cōcernētib[us]. et iste modus raro accidit. Si a[n]t est appellatū in causis nō b[en]eficialib[us] a diffinitiuā: tūc aut appellatio fuit accepta a iudice: vel approbata a p[re]s: v[el] nō. P[ri]mo casu siue termi[n]us fuerit statut[us] z absentē p[re]cedi posset etiā in negotio p[ri]ncipali. In sc[ec]do casu s[ed] q[ui] nō est recepta a iudice vel approbata a p[re]s: nō est cā deuoluta ad curiam: ita q[uod] p[er] audientia[m] d[ic]taz in negotio p[ri]ncipali p[re]cedi possit. Sed sufficit mittere p[ro]curatorē ad impetrādū z p[er]tradēdū. Modo ex p[re]missis habet plene q[ui] cause etiā nō b[en]eficiales in Ro. curia vigore appellatiōis interposite in articulo g[er]amis vel negotio p[ri]ncipali p[er] audientia[m] cōtradictaz tractari possint.

In cā duoluta p appellatiōn mod^o pcedēdi

Ostē q̄ autē cause i Ro. cu. p viā appellatiōis ita vt i
 p ea tractari debeat deuolute sūt: b̄ mō pcedēdū est. **Primo**
 cōmittēda est cā appellatiōis z negocij pncipal' alicui audi
 tori v' iudici. z p̄ntata cōmissiōe pducāf a pello corā iudice si b̄.
 als def v̄bo ac petat z obtineat pcessus p audiētiā p̄dictaz: q̄ de
 cernit dūmō cā ē legitime deuoluta z nō alas. Et tūc debz ps cita
 ri p audiētiā p̄dictaz ad dicēdū p̄ cōmissionē. z iura p̄ duolutiōe
 faciētia ad cāz ad p̄mā diē iuridicā tūc p̄rie seq̄ntē. Et b̄ ē vey f̄m
 modernā p̄ctica. lz olim sec^o erat. qz auditor p̄nūciabat cāz esse de
 uolutā. Et lz ista p̄ctica f̄uet q̄n applo ē v̄bo t̄m pducāf: t̄m illa n̄
 est secura p̄ctica nec iuridica: imo b̄n valet. qz oīno req̄rit q̄ pdu
 cat factō añ s̄niaz. als iudex nō p̄nūciat: nisi p̄ster de appellatiōe. De
 inde citatiōn i audiētiā l̄raz p̄dictaz reproducta z accusata p̄tūcia
 p̄t̄ nihil dicet p̄ cōmissionē. z iura h̄mōi obtineat si in ḡuamie p̄
 cedit: siue sit b̄n̄ficial' v' nō ad ipugnādū z iustificādū ad p̄mā diē
 Si v̄o i negotio pncipali pars velit pcedere: tūc si cā b̄n̄ficial' ē: p
 cedendū ē iuxta refor mationēz bulle Martini pape q̄nti. s. ad libel
 landū ad p̄mā: ad iurādū de calūnia. Ad p̄mā v̄o diē etiā de mero
 iure. Si aliq̄ partiū velit abbreviare l̄re in termino ad libellandū
 p̄t̄ iurare de calūnia: caueat tamē vt nō remittat exp̄sse iuramētuz
 alteri p̄t̄: lz t̄m tacite. qz tacita remissio iuramēti valet: z exp̄ssa v' s̄
 ciat pcessum a iure. lz hoc casu cōiter notarij scribētes i causis er
 rant. a seip̄s enī sepe scribūt q̄ iuratus remisit parti iuramētū. Et
 ideo pcurator sit accēt^o q̄n iurat i t̄mō ad libellādū q̄ auiser nota
 riū vt scribat b̄ exp̄sse. Deinde ad articulādū ad duodecimā diē in
 b̄n̄ficialibz. Ad dicēdū cōtra articulos ad secūdā diē. Ad pducen
 dū oīa ad secūdā diē. Ad dicēdū p̄ pducta ad secūdā diē. Ad de
 clarandū ad primā diē. Et deinde si alique declarationes dent ad
 dicēdū contra eas ad p̄mā diem. Et deinde tūc vel ante termino
 elapso. Ad dicēdū cōtra articulos. Articuli admitti in curia ad p
 bandū cōmuniter infra. xv. dies: si sint articuli de iure. alie materie
 ad placitū iudicis parte aduersa p̄sente vel vocata z cōtumaciter
 absente possunt. Factis autē p̄batiōibz si est actor: vel si est reus: z
 actor: pbavit factis defensiōibz cōtrarijs reuelān. vel si nihil pbat
 actor: etiā si reus nō pbauerit. z certus sit de absolutoria sententiā
 potest peti cōcludi ad statim in eadem audiētia. Postmodū au
 tē cum iudex deliberat^o fuerit potest ferre sententiā. Et licz conclu
 sio in b̄n̄ficialibz nō sit de substantia: tamē stilus curie habet q̄
 semp pcludit etiam in b̄n̄ficialibz et in alijs summarijs causis.

modo procedendi
 cum deuoluto p
 applo ad rōm
 ruzā

De deuolutione causarum

Tenet tñ snia sine tali cōclusiōe: nec in hoc stilus p̄tradicit. Et quo ad istā materiā videlicet admissiōē articuloꝝ exceptionū v̄l aliarū materiāꝝ p̄terq̄ de cōclusiōe. s; cū illa in causis pecuniarijs siue p̄phanis sic d̄ suba Idē i talib; caus; ordiarijs siue p̄phanis fuerit

In secunda et tertia instantijs

Item in scda instancia oēs supradicti termini serua^{III} uat̄ ad primā diez: excepto termino ad articulādū qui serua^{III} uat̄ ad octauū diē: z eodē mō in tertia instātia: dēpto termino ad articulādū qui serua^{III} t̄ ad sextam diem.

In causis bñficialib; duolutis p cōmissiōz

Item eodē mō serua^{III} t̄ termini in cā bñficiali qñ ē deuoluta p cōmissiōē cū p̄tate citādi in curia vel extra. Et executiō citatiō facta i p̄tib; q̄ executiō fīda est eodē mō quo appellatiō inf̄ponēda fm formā de. causam. de elec. hoc dēpto q̄ tūc nō optet pducere iura p deuolutiōē faciēda. sed reproducat̄ citatiō cū ei^o executiōē facto vel v̄bo. Deinde citat̄ pars ad dicendū p̄tra illā. vtputa cōtra cōmissiōē citatiōē z ei^o executiōē ad primā diem. Deinde ad libellādū ad p̄mā diē: vt sup̄. Et erinde pcedūt talit̄ q̄ si sint ambe p̄tes p̄sentes sufficiēt fundate p se v̄l suos pcuratores: tūc pcedēdū ē inf̄ eas p cursorē. alio qñ ps p̄sens pcedat p audiētiā p̄dictay cōtra absēn si causa est deuoluta vt sup̄. Et b̄ idē seruet̄ in causis nō bñficialib;. de q̄b; sup̄ dictū est.

In causis non beneficialibus

Item in causis v̄o nō bñficialib; aut ille sūt d̄ decimis infimo^V n̄is v̄l vsur;. Et i ill; pcedēdū ē vt i caus; bñficialib; mō q̄ s̄ dem ē q̄ ad f̄m̄os s; n̄ q̄ ad duolutiōē: vt etiā p̄dictū ē. Aut ille cause sūt p̄phane. z tūc si p appellatiōē sūt deuolute mō q̄ sup̄ dictū ē: cōmissa cā pducat appellatiōē facto v̄l v̄bo. z citabit̄ pars ad dicendū p̄ cōmissiōē z iura p deuolutiōē cāe faciētia ad p̄mā diem. Si v̄o ē deuoluta p citatiōē executā: tūc illa citatiōē z executiōē scō v̄l v̄bo reproduca citabit̄ ps ad dicendū p̄ cōmissiōē z ei^o executiōē ad p̄mā diē. Et deide vtroq; casu deuolutiōis h̄mōi p̄mo f̄m̄o no fuato: ad dicendū p̄ iura deuolutiōis vel executiōē citatiōē: citabit̄ ps fm antiquā p̄ticā ad libellādū ad octauā diē. Scōz; modernā vero q̄ iuxta antiquā serua^{III} t̄ ad libellādū: ad litē p̄testādū: z iurādū d̄ calūnia ad p̄mā diē. i q̄ f̄m̄io dabit̄ libell;. z citabit̄ pars ad r̄ndendū libello. z sup̄ eo litē p̄testādū: necnō ad iurādū de calūnia primo ad primam diem. ac deinde secūdo ad idē etiam ad primam diem. Sin autē tūc ista non facit̄: citet̄ ad idēz tertio sub

pena excōicatiois ad p̄mā diē. si nec tūc facit: citet ex abūdanti q̄ro
 ad idē ad p̄mā diē. tūc libellās affirmat narrata in libello suo fore
 vera z petita in eodē fieri debere anio litē prestādi. et nisi tūc aduer
 sari⁹ dederit exceptiōes releuān aut nisi libellus de se sit inept⁹ cō
 pellat⁹ ps r̄ndere: al's excōicet. Exceptiōes autē q̄ opponi p̄nt ad ipes
 diendū litē cōtestationē sunt t̄m tres. scz: de re iudicata. de re trāsa
 cta. et de re finita. Etia exceptio solutiōis q̄ reputat̄ anoz mala oppo
 ni posset ad ipediendū litē cōtestationē. De exceptiōib⁹ autē dilatorij⁹
 q̄ opponi p̄nt: vt excōicatio: pactū de nō petēdo ad t̄ps: et fil'es. Si
 q̄o iudex cause cōpellit te ad r̄ndendū libello cui de iure n̄ est r̄ndē
 dū: qz ē inept⁹. et tūc qz vel aliq̄ obstāt exceptiōes tue: et tūc n̄ r̄ndes
 as nisi metu excōicatiois. et sili metu durāte iures de calūnia. z des
 inde appelles ab illa cōpulsioe metu excōicatiois ad r̄ndēdū libello
 facto: et in casu q̄ exceptiōes date fuerint z nō admisse: petita admis
 sione exceptionū a nō admissiōe z repulsiōe dictaz exceptionū. et
 cōiūctim z diuisim appellari p̄t: etiā an z post cōpulsioē talē. et si
 tibi placet. p̄seq̄ grauamē qz iustū est qn̄ libell⁹ est iēpt⁹: v̄l qn̄ exce
 ptiōes date sūt p̄nētes: vel forsan appellatio est min⁹ legitima: vel
 alia de cā legitia recedere velis a iudice: qz forsan tibi suspect⁹ ē: v̄l
 alia de cā: tūc facias cōmitti cām appellatiois ab illo ḡuamine vna
 cū toto negotio p̄ncipali in forma q̄. j. Et lz appellatio qn̄ ē legitia
 cōmittat vna cū negotio p̄ncipali: nō t̄n venit negotiū p̄ncipale ni
 si in euentū grauamis: t̄n leui⁹ sepe obtinent cōmissiōes qn̄ p̄cessuz
 est corā iudice q̄ i oēm euentū manet iudex. Cōmissa q̄o cā gra
 uamis h̄mōi termini fuerit sic in alijs q̄rūcūqz ḡuaminū. s. p̄mo
 ad dicēdū q̄ cōmissiōē ad p̄mā: et ad dicēdū q̄ appellatiōem etiā
 ad p̄mā diē: q̄ reperēda est in termino q̄ accusat̄ cōrumacia nihil dī
 cens q̄ cōmissiōē. et deinde ad impugnādū z iustificādū ad p̄maz
 diē. in q̄ t̄mō debet dari petitiō ad m̄ q̄bo. s. si est appellās peten
 do p̄nūciari b̄n appellatū z male p̄cessum. Si appellat⁹: econtra. s.
 b̄n p̄cessum z male appellatū. Sed cauti⁹ est z vtili⁹ q̄ in illo t̄mi
 no ad ipugnādū z iustificādū def̄ petitiō facto. et p̄ora in ḡuami
 nib⁹ q̄ ad t̄mōs p̄cedūt qn̄ appellās p̄sequit cām appellatiois. sed
 si appellat⁹ eā. p̄sequit: ille poterit qn̄ citat⁹ est ad dicēdū q̄ cōmissi
 onē cōsentire in iurisdiciōē iudicis si sibi placet: vel de surreptiōe cō
 missiōis obijcere z ipsi⁹ iudicis iurisdiciōē p̄sensum p̄stare tacite v̄l
 Si aut voluit in iudicē z ei⁹ iurisdiciōē p̄sensum p̄stare tacite v̄l
 exp̄sse: tūc debet in illo t̄mō reperere appellatiōez p̄ aduerse in q̄s
 tū facit. p̄ p̄re sua z q̄ p̄re aduersam. et in q̄tū facit q̄ se excipere gene
 raliter cōtra eā. et obtineat ad impugnādū z iustificādū ad p̄mā
 diē: quem terminū seruet vt supra.

De deuolutione causarum

De prima instatia in pphanis vi

Deinde continuado terminos in negotio pncipali si gūamē nō iustificet vel iustificatū est z p sniam inflocutoria expeditū q̄ transiit in rē iudicatā. qz ab ea nō est appellatum. si late sunt snic pformes sup gūamie: tūc obrineat z citef ps aduersa ad articulādū in pma instatia ad. xv. diē. Ad dicēdū cōtra articlos ad. viij. diē. Ad pducēdū oīa ad. viij. diē. Ad dicēdū p̄ pducta ad. viij. diē. Ad declarādū ad. viij. diē. Et ad dicēdū p̄ declaratiōes si q̄ dantur ad. viij. diē al's nō. Deinde pōt peti pcludi: et h̄ si est reus z aduersari⁹ actor nō pbat: vel si est actor z pbauit: et in istis causis p cunarijs siue pphanis: p̄sertim qñ q̄s timet cōmissiōes vl futuros testes: tūc iſter p̄ p̄clone: z deinde delibato iudice petat p̄nūciari.

De secūda instantia vij

In scōa instantia postq̄ a pma snia appellatū est z cā appellacionis cōmissa: citabit ps ad dicēdū p̄tra cōmissiōes ad p̄mā diē. et si placet appellato: statim appellat⁹ pōt facere cōsari p̄te aduersam ad libellandū ad p̄mā diē. al's poterit excipe cōs tra cōmissiōe: vel n̄ excipe z pmittere currere litē marte suo. Quo termino adueniēre: q̄libet partiū pōt dare libellū. s. appellat⁹ appellatoriū: petendo cōfirmari sniam: z petēdo p̄nūciari bñ. p̄cessum et sententiātū z male appellatū. Vel si aliqd̄ deest: ita q̄ iudex plene nō p̄nūciat iuxta petitiōe suā: illud pōt nūc addere in suo libello. Appellās nō poterit petere p̄riū z dare petitiōe illā quā dedit in pma instatia. Et deinde citabit ps ad r̄ndendū libello z litē cōtest. etiā ad p̄mā diē. et in illo termino accusabit cōrumacia non res p̄pōdent libello. et hanc cautelam teneat volens p̄seq̄ iudiciū. qz si altera pars est absens a iudicio nō requirit li. p̄test. in scōa instantia ubi facta est in pma. sec⁹ si est p̄ns. Teneat ḡ talē ordinē volens cōtinuare iudiciū z accelerare q̄ in illo tpe vadat qñ alia ps nō est p̄sens et seruet terminū. et tunc citef pars ad iurandū de calūnia ad p̄mam diem. vel seruet illum terminū ad iurandū in eodē termino: vt supra dictum est. Deinde ad articulandū ad duodecimā. Ad dicēdū cōtra articulos ad secundā. Ad pducēdū oīa ad secundā. Ad dicēdū cōtra p̄ducta ad secundā. Ad declarandū ad p̄mam. Ad dicendum cōtra declaratiōes si que fuerint p̄ducte etiam ad primam.

De tertia instantia viii

In tertia instantia omnes termini seruent ad p̄mam: dempto termino ad articulandum q̄ seruetur ad sextam: z teneat

atur etiā cautela in termino ad libellandū z respondēdum libello.
vt dictum est in secunda instātia.

In causis nullitātū

ix

i **N** caus nullitātū. s. qñ cōmittit z petit ānullari aliq̄s pces
sue vl snia vl ali^o act^o extraiudicial. tūc si ē actus iudicial
aut nullitas cōstet ex eisde act^o. z tūc cā cōmissa z citata pre ad dicē
dū z cōmissionē. z pducto pcessu siue actu iudiciali q̄ ānullari pet
tit: et pre citata ad dicēdū z nō reqrit alia obf uatio t̄mior q̄ snia
In alijs vō nullitātibz siue extraiudicialibz siue iudicialibz qñ nō
pstat ex eisde act^o de nullitate reqrit plen^o ordo iur^o z plena obser
uatio t̄minor fm cause naturā. vt si cā bñficial vl alia sūmaria d
q̄b sup pcedit vt i ill in q̄b sup declaratū ē. Si ē pphana z ordia
ria pcedit vt sup dictū ē. Et ē notādū q̄ iudex vl auditor cui com
missa ē cā appellatōis a diffinitiuā pōt cōgscere d nullitate snie. lz
b nō expmat i cōmissiōe sibi facta. sec^o i iudice applonis a gūamie
vl interlocutoria. cautū tñ nō est q̄ sp expmat in cōmissiōe: lz ex post
facto in iudice appellatōis a diffinitiuā sustineat. vt supra.

In causis restitutionis

x

i **N** caus restōis q̄ d iure peti dz ifra q̄driēniū. aut petit r̄sti
tutio ad appellādū ab aliq̄ snia vl gūamie. vl petit restō i
integz aduersus aliq̄ē zctū vl actū. z b pncipalit̄ vel icidentalit̄
Si petit restō ad appellandū ab aliq̄ snia vl gūamie. vl petit restō
aduersus sniaz. z intētet iudiciū rescindēs z nō rescissorū. z tūc ci
tet ps ad dicēdū z cōmissionē: dent̄ articlī fm viā iur^o cōis dedu
cētes casū eē. q̄ restō d iure pcedit p viā cōmissiōis. d gra petit. z cō
ces. tūc deducāt articlī faciētes p verificatiōe cōmissiōis. z citet ps
ad dicēdū z articlōs ad p̄mā diē. deide accusata cōtumacia in illo
t̄mio petāt admitti articlī. z pducāt iura vl testes fm materiā sub
iectā. Et est sciēdū circa b q̄ petēs restōes sp añq̄ restituat debz do
cere de aliq̄ suo iure vl iresse vl salrē sūmarie delesiōe. Itē deide
fact^o pbatiōibz sup articul petat restō. si vō petit restō i integz p̄n
cipalit̄: z intētet rescissorū s̄l. i. articul^o restitutiōis z negocij p̄n
cipalis. qd fieri pōt de iure z vtile ē fieri. tūc seruādi sunt t̄mini ad
lōgū. Vide ad ista de. j. de resti. in inte. fm naturā cause si est sūma
ria et ordinaria: vt supra dictū est.

In causis desertionū.

xi

i **N** caus desertionū. scz quādo appellatio a diffinitiuā sen
tentia vel interlocutoria dicit̄ deserta. et tūc si sit deserta in
manibz dñi auditoris: cui cōmissa est cā appellatōis cū inciden zē.

b 4.

De deuolutione causarum

z tūc reqrit noua cōmissio. q̄ scā z p̄ntata citat̄ ps ad dicēdū z ad p̄
mā diē. z elapso illo t̄m̄io citet̄ ps ad docēdū z fidē faciēdū d̄ dilige
tia p̄secutiōis appellatiōis p̄mo ad p̄mā diē. Deide si nō docuerit d̄
diligētia p̄dicta citet̄ ad idē sc̄do p̄ sc̄da dilatiōe. z si h̄ ad idē tertio.
z si itez nō docuerit de diligētia p̄secutiōis appellatiōis: citet̄ ad idē
q̄rto z ex sup̄abūdāt̄. z tūc iudex h̄z optōez an velit p̄firmare p̄mā
f̄niāz si p̄ stat̄i act̄. z t̄m̄i sūt seruati. vel p̄nūciare t̄m̄i sup̄ desertiōe

In causis attentatorū xij

i N̄ caus̄ attentatorū q̄ sūt p̄ appellatiōez vel illa p̄dēn̄ sp̄ re
qrit noua cōmissio si occurrūt talia attentata p̄ p̄mā cōmis
sionē. qz regularit̄ cōmissiōes z res̄c̄pta se nō extēdūt ad actiōnes z
ius creatū. siue p̄ appellatiōē z lapso t̄m̄io ad dicēdū z cōmissio
nē q̄ est ad p̄mā diē dat̄ articl̄i sup̄ attent̄. z citet̄ pars ad dicēdū
z articl̄os. z in t̄m̄io ad dicēdū p̄tra vl̄ p̄ petant̄ z obtineat̄ ad
mitti. z fiat̄ p̄batiōes p̄ testes vel p̄ instrumēta. z deide illis fact̄ n̄
reqrit obf̄uatio terminoz nisi q̄ petitio deē z f̄niā p̄ferat̄.

In causis reductionū xiij

i N̄ caus̄ vbi petit̄ reductio z aliqd̄ laudū latū p̄ aliq̄s arbi
tros vel arbitratōres ad arbitriū boni viri si ē cā b̄n̄ficial̄ vl̄
sūmaria: f̄uādī sūt t̄m̄i ve i ill̄ sup̄ dictū ē. Et nibilo min⁹ vl̄tra b̄ dā
dus ē libell⁹ p̄cludēs iniq̄tatē z reductiōez f̄m̄ dispositiōez iur̄. Si
h̄o cā vl̄ negociū i q̄ petit̄ reductio nō ē b̄n̄ficial̄ vl̄ sūmaria: tūc ser
uādī sūt t̄m̄i sic i causa ordiaria vl̄ p̄bana. z est lis p̄testāda.

Remissio ad partes xiij

i N̄ caus̄ remissionū vbi petit̄ remissio ad p̄tes d̄cerni: si h̄ cō
missio q̄ d̄cernat̄ z decreta expediat̄ sub sigillo: tūc fiet̄ l̄ra s̄b
sigillo: al̄s fieret̄ sub plūbo. Et q̄n̄ decreta ē remissio citat̄ ps ad p̄mā
ad p̄cordādū d̄ loco i q̄: iudice corā q̄: z t̄m̄io infra quē remissio de
beat̄ expediri i p̄tib⁹ z remitti. z fiat̄ p̄cordia d̄ vno vl̄ duob⁹ iudici
b⁹ p̄ut̄ occurrūt. Deide citet̄ ad dādū interrogatoriā p̄ illā z totā diē
seq̄ntē vl̄ ad p̄mā diē. z tūc i illo petat̄ icludi articl̄i p̄te vocata. z si
portitor h̄i pat̄ iuret̄ tūc vl̄ al̄s q̄n̄ occurrerit. Nota q̄ sp̄ f̄z sti
lū curie dāt̄ tres mēses p̄ expeditiōe remissionis i p̄tib⁹. vicz duo ob
tinēt̄ remissionē ad p̄bādū int̄cū suū. z vn⁹ mēsis p̄i aduerse ad re
probādū. z vl̄tra istos tres mēses dat̄ t̄m̄i⁹ cōp̄tēs f̄z distātā lo
ca ad eūdū ad p̄tes z redeūdū. sup̄ q̄ t̄m̄io p̄tes debent̄ p̄cordare.

Practica circa remissionē xv

i Tē circa istas remissiones notādū q̄ p̄ccatū ē i curia z ha
bet̄ vna decisio ad b̄ q̄ iudex pōt̄ remissionē decretā sub si

gillo expedire vigore noue commissiōis. al's nō sine commissiōe. z etiā
commissari^o su^o i p^{ri}u^o nō p^ot subdelegare. Quā hō rmissio expedit s^u
plūbo papali: tūcille commissari^o bñ p^ot subdelegare al'ti vices suas.
z tūc reportata remissioe iudex q̄ d̄cernit nō p^ot ea cōgscere: nisi fiat
commissio noua: z illa fiat s^u forma h̄mōi. P^ot scē tali cā p̄cedē iⁿ ta
les iudex d̄creuit rmissioez p^ot appostōz man^o U. S. iudex sine no
ua rmissioe s. v. d̄ cā ip̄a se icromittere nō p^ot. Dignet̄ iḡr s. v. eidē p̄
ori iudici v^l surrogato suo rmittere vt rmissioz r̄cipiat ap̄iat z v^l r̄i^o i
cā p̄cedat. Itē no. si rmissio ē d̄creta s^u plūbo z expedita: lz articl^o nō
sine iclusi. z pres r̄nūciēt commissiōi: tūc auditor nō p^ot v^l r̄i^o p̄cedere si
ne noua rmissioe. p^ot appostōz man^o pape. z d̄ sup b^z decisio rote.

Pro interesse

xvi.

i Te ali^o ē mod^o ventēdi ad cāz. s. p suo interesse. z tūc tēri^o q̄
vult inuenire p suo interesse videat an sibi b̄ expediat qd̄ cō
siderare pōt. si enī iura pducta z pbatōes i cā facte p^o sibi p̄sūt q̄z
no cēt tūc ē bonū vt vēiat p suo interesse. al's meli^o ē vt choet nouā li
cēsiue no uū i iudiciū corā eodē vel alio auditoze. Et si expediat sibi
vēire p interesse videat an ip̄e sit cōphēsus i p̄ma commissiōe data ius
dici nomiatim: v^l sub clausula generali. s. al's sua interesse putā. et
tūc vēiat corā iudice cum iurib^z z articul^o suis. z dicat q̄ sua inēsit
petat citari ad dicēdū q̄ ad p̄mā diē. z tūc i illo t̄mō petat se admitt
ti. p interesse i eo statu i q̄ ē cā. z b̄ p̄cedit i cā b̄n̄ficiali. / Si hō nō sit
cōphēsus i p̄ma commissiōe: tūc obtineat nouā commissiōē i q̄ petat
se admitti p suo interesse. z pducatur iura z articulos suos. z obtineat ci
tari p̄tē ad dicēdū q̄. z petat se admitti vt sup. // Quid aut̄ opat̄ ge
neralis clausula q̄ ponit̄ i commissiōe. z al's sua interesse putā an sen
tētia p̄iudicat eis q̄ q̄s fert. Dic q̄ sua interesse putās nō tenet vēire
lz possit vēire ad cāz: nisi sit citat^o i specie. z noiatim s̄m formā de.
cāz. z tūc p̄iudicat sibi sn̄ia. // Et circa b̄ nota q̄ qñ vna v^l due sn̄ie
q̄ possessorē late sunt. z ali^o vēit p suo interesse: nō p̄p̄ea ipedit cā si
sit expeditibil^o inē p̄ores pres: qñ expeditat. z etiam fiat executio: nisi
possessor fuiss^z vocat^o. v^l ille q̄ vēiret p suo interesse dicerz se posside
re. v^l i commissiōe p quā q̄s vēit p interesse sit clausula q̄ cā inē om̄s
pres s̄l^z z sel ac vnico p̄textu eadēq̄ sn̄ia t̄m̄iet. z tūc etiā req̄rit s̄z
gnatura cor̄n̄dēs. s. q̄ admittat z p̄cedat vt petif. z s̄le. z s̄s caus
p̄ iudicādo z retinēdo commissiōē tali forma. // Etā circa b̄ nota q̄
sue illa clausula: z al's sua interesse putā. i p̄ncipio origialis rmissi
ōis: siue p̄mo ponatur: puta q̄ z aduersus a. b. z al's sua interesse pu
tā. siue ponat̄ d̄t̄arar i sine circa illd̄: cū p̄tate citādī a. z b. alios
sua interesse putā. tenet mō practica rote q̄ vtroq̄ casu dat̄ iurisdī

b 5

De deuolutione causarum

cio. quod tñ credit esse cōtra glo. in de. de appel. z ad tollendū dubi-
um ponas clausulā in principio.

In causis criminalibus xvij+

i N causis criminalibus q̄ deducunt p̄ q̄druplicē viā. scilicet accusa-
tionis. inq̄sitionis. denūciationis z exceptionis. Si p̄ viā accu-
sationis si talis est causa q̄ v̄ciat aliq̄ pena corp̄ali imponēda: illa nō po-
test tractari p̄ procuratorē. s̄ tractāda ē p̄ p̄ncipales p̄sonas. nisi ille
p̄ncipales p̄sone vel illarū aliq̄ sint in carceribz iudicis. Si v̄o ali-
q̄ alia pena sit imponēda: tñ tractari p̄t p̄ procuratores. z dād̄ ē lib-
bell̄. ac i eo specificāda sūt crimina z excessus. exp̄mēd̄ etiā loc̄ lo-
ci. ann̄ z mēsis. sed nō requir̄ dies in q̄ ponēda est inscriptio actoris
libellat̄ ad penā talionis si actor illā pati p̄t. alias ad penā ordi-
nariā ad arbitriū boni iudicis. Et añ inscriptio nō tenet reus p̄ue-
tus r̄ndere libello. Et i talibz causis p̄ accusationē: etiā si agit ad p̄-
uationē b̄nificij: suādī sūt t̄mini vt i p̄pbana fm ordinē put sup̄ di-
ctū est. q̄ tñ talis causa nō d̄ b̄nificial̄. Si p̄ viā inq̄sitionis. z h̄ fit
duplicat̄. Aliq̄n est ad instātiā p̄s: z tñ p̄cedēdū est sic i accusatōe
Aliq̄n ex officio iudicis. z tñ iudex habz deputare aliquē istigatorē
re vel p̄motorē officij. Et tñ p̄mo inq̄rēdū est de infamia. q̄ si p̄bat̄
tñ p̄cedēdū est v̄l̄t̄ ad cognitionē vitat̄ oim criminū. z dāda est
copia capitulorū z iudiciorū z noia testiu. z pars citāda est ad dicē-
dū cōtra. Et i istis causis inq̄sitionē ex officio p̄cedit sūmarie nō ob-
seruādo aliquē ordinē terminorū: causarū siue b̄nificialiu siue p̄pbas-
narū. Si p̄ viā denūciationis iudicial̄: q̄ de his nō est ad p̄posi-
tū: tñ illa est p̄patoria ad inq̄sitionē: q̄ fieri p̄t duplicat̄: vt supra.
Si p̄ viā exceptionē q̄d fit qñ agit de p̄firmādo electū: v̄l̄ institū-
endo p̄sentatū. vel admittēdo p̄uisū in possessionē. tñ p̄ modū exce-
ptionis dāda sunt crimina. z nō requir̄ inscriptio: requir̄ tñ specificatio
vt supra dictū est i libello accusatorio. Est tñ sciēdū q̄ p̄ p̄uisū
ne mittat̄ in possessionē nō p̄t opponi crimina nisi cū infamia. Et
ideo sit caut̄ procurator excipiens vel in tali mat̄ia articulās vt artū-
culet crimina. z q̄ addat q̄ illa erāt notoria. z q̄ petēs possessionē
b̄nificij de illis erat notorie infamat̄ vel diffamat̄.

Super notorio xviii

i N causis vbi tanq̄ sup̄ notorio p̄cedit post citationē ad di-
cēdū p̄ cōmissionē dādi sunt articuli sup̄ notorio. z pars ci-
tabit̄ ad dicēdū p̄tra articulos. z deinde ferēda est sentētia.
nec alia obseruatio terminorū requirit̄.

In causis appellationū xix+

i Tenotandū est qd vbi p̄ma v̄l sc̄da sn̄ia in p̄tibz vel p̄ audi-
torē camere lata est; tūc in cā appellatiōis q̄ cōmittit̄ in rota
vel extra rotā Alicui cōmissario ap̄lico: seruādi sunt termi-
ni sicut in p̄ma instantia.

De inhibitiōe qñ fieri debeat r̄ p̄ q̄s r̄m̄ios **xx**

i Tenō qñ a ḡuamie v̄l inflocutoria sn̄ia: v̄l p̄ viā inq̄sitiōis cā
p̄missa ē Alicui auditori: tūc ille auditor statim inhibere p̄t au-
ditori camere: v̄l alci cōmissario i curia v̄l extra eā. s̄z n̄ coau-
ditori suo v̄l Alicui ex dñis cardinalibz. qz illis n̄ inhibet̄ nisi fuar̄
r̄m̄is i appellatiōe ḡuamie v̄l inflocutoria fuari solit̄: de q̄bz s̄. et
tūc in r̄m̄io ad ipugndū r̄ iustificādū citari p̄t ps illo r̄m̄io fuato
ad vidēdū inhiberi ad statim. et tūc p̄re vocata: d̄bet decerni inhibitiō.

Taxatio expensarum **xxi**

i Tenota qd expēse nunq̄ pecun̄ taxari nisi qñ s̄ tres sn̄ie la-
te: v̄l qñ p̄ma v̄l sc̄da trāsiuit̄ i rē iudicatā. r̄ tūc iudex q̄ tulit
sn̄iaz v̄l surrogat̄ ē? d̄z taxare expēn̄ p̄re vocata ad statim v̄l ad p̄-
mā. et n̄ taxant̄ expēn̄ i Ro. cu. nisi p̄ cōmissiōibz simplicibz: nō con-
sistorialibz: p̄ cursoribz: p̄ aduocat̄ si aduocat̄ ē in cā. et cautū ē qd
aduocat̄ scribat aliquā sc̄pturā q̄ p̄ducit̄ in iudicio: al̄s n̄ taxaret̄
expēn̄ p̄ eo: nisi s̄ pbaret̄ r̄ deduceret̄. et expēn̄ p̄ p̄cur̄ore r̄ p̄ nota-
rio. Et iste expēn̄ peti d̄bet r̄ taxari p̄ cēdulas fm̄ ordiatōez Ro. p̄-
tificū. fm̄ tū reformatiōem Martini pape q̄nti: in cedul̄ por̄rigen̄
iudicibz. Et qñ vna v̄l due sn̄ie s̄ late in p̄tibz: v̄l qd ps vult qd vn̄
auditor taxet̄ oēs expēn̄: s̄ obr̄eat r̄ coloret̄ p̄ cōmissiōez. qz al̄s au-
ditor siue iudex n̄ p̄t taxare nisi expēn̄ sc̄as i instātia corā ip̄o hita.

De terminis substantialibus **xxii**

i Ten sciendū est qd in caus̄ b̄n̄ficialibz r̄ s̄m̄arijs nō s̄nt ni-
si q̄tuor termini substāciales. s̄. ad articulandū. ad dicēdū
cōtra articulos. ad p̄ducendū oia. et ad dicēdū p̄tra p̄du-
cta. Alioz terminoz om̄issio n̄ reddit̄ p̄cessum nulluz. In p̄phanis
tū siue pecuniarijs caus̄ mlti alij termi sunt substāciales v̄ltra p̄-
dictos q̄tuor. s̄. ad libellandū. ad r̄ndendū libello. ad litē cōtestan-
dū. Itē ad p̄cludendū. q̄ tū p̄tūc etiā in b̄n̄ficialibz oēs attēte ser-
uant̄: excepto termino ad r̄ndendū libello.

De grauamine **xxiii**

i Tenota qd qñ i Ro. cu. alicui auditori cōmissuz est aliqd
ḡuamē r̄ negociū p̄ncipale p̄ncipalr̄ nō aut̄ in euentū: puta
qz appellatū est i p̄tibz. v̄lab auditore camere ad curiā: r̄ cōmissa ē
cā appellatiōis ḡuamis v̄l inflocutorie vna cum negotio p̄ncipali

De deuolutione causarum

q: tñc d more curie est: lz sic p̄ ius q̄ iudex appellatōis i curia etiā si p̄nūciat male appellatū z bñ p̄cessum: nō tñ remittit cām ad p̄ores iudicē: lz retinet eā defmīnādo i curia. vel qñ cā ḡuamīs z negocij p̄ncipalē auocata ab vno z p̄missa alii. vl̄ qñ a p̄pellatū ē a ḡuamī ne z int̄locutoria z diffinitia sil̄. z vni p̄misse s̄ cāe h̄mōi: tñc nisi ḡ uamē sit icōparabile siue p̄m̄ p̄cessui z negotio p̄ncipali: f̄uari p̄nt ēmi sil̄ z semel i ḡuamie z negotio p̄ncipali: de stilo cussc̄ ē d̄ iure

De materijs obiectiuis xxiiij.

i Tenota q̄ matie obiectiue qñ dant p̄ncipalr p̄ viā positio nū z articuloz s̄p̄ dāde s̄t in ēm̄io sub ali ad dicēdū p̄ p̄ducta ad tardū: lz bñ dari p̄nt p̄ viā exceptionū p̄ iura p̄s̄ alteri: s̄p̄ dari p̄nt in ēm̄io ad h̄ statuto. et tales matie obiectiue q̄les s̄nt q̄ ipu/ gnant ius p̄s̄ aduerse z impu/ gnant ius. p̄p̄riū: sunt specificade in tpe et loco i alijs circūstarijs. sic sup̄ dictū est in libello accusationū.

Appellatio a diffinitiuā xxv.

De appellatōibz
i Tenota q̄ qñ appellat̄ a diffinitiuā n̄ ē necē exp̄mere aliq̄m cāz i appellatōe. nec qñ appellat̄ a sn̄ia h̄ntē vim diffinitiuē: vt ē sn̄ia sup̄ artēat. sup̄ def̄tōe. sup̄ nullitate: z p̄les sil̄es q̄ n̄ ex/ p̄ccat̄ aliā diffinitiuā p̄ se respectu def̄tōis sue: lz ordiatū z cau/ s̄t sit q̄ in illis si p̄curator velit aliquā cām exp̄mat saltes i genere.

Circa dilaciones pbatorias xxvj.

i Te circa dilatōes pbatorias z alias q̄ dāt i cā: ē sciēdū q̄ si aliq̄s p̄uēret in Ro. cu. tñc nisi cā sit p̄ duoluta ad curiā p̄ appellatōes: aut si ip̄e ē legat̄ aut nūcī alic̄ dñi: tñc h̄z ius reuocā/ di domū. nisi p̄uēret sup̄ p̄ctu scō illo tpe q̄ nūcī fuit. als̄ dāt sibi tps̄ siue iduce ad h̄ndū iura siue def̄tōes d̄ p̄tibz: z iterim sup̄si def̄ i cā. et illd̄ tps̄ dāt magnū z puū fm̄ distātiā loci a cu. Ro. ad locū domicilij illi q̄ p̄uenit. Tenota q̄ ista dilatio ad h̄ndū iura nō solū dāt ad h̄ndū iura ip̄i rei q̄ p̄uenit. sed etiam ip̄i reo dāt ad h̄ndū iformatōes z def̄tōne p̄ iura p̄s̄ sibi aduerse. et iō sept̄ vige/ p̄tica: nō obstaū q̄ actor dicebat se velle p̄fiteri ḡfaz: p̄cessū: acce/ ptatiōes z p̄uisionē vl̄ alia iura rei. Nihilō mī reo dabūt iduce si ip̄e allegabat se velle h̄e iformatōes z def̄tōne p̄ iura p̄s̄ aduerse et i h̄ sit caut̄ p̄curator vt sic petat. // Itē nota circa dilatōes pba/ torias: q̄ oēs dilatōes pbatorie iudiciales s̄t arbitrarie p̄ auditorē vl̄ iudicē. p̄t̄ q̄ qñ excipit d̄ excōicatōe. tñc ei iura dāt ēm̄inū octo di erū ad pbādū q̄ ēm̄ī icipit currere postq̄ exceptōes admisse s̄t ad pbādū. etiā cōit sup̄ articul̄ d̄ iure i p̄ma istātia ad pbādū dant. xv dies. in scōa istātia octo vl̄ decē. in tertia sil̄r sex vl̄ octo. aliqñ decē aliqñ p̄les. aliqñ pauiores dies: fm̄ q̄ placet auditori vl̄ iudici.

Occasione hereditatis xxvii

i **T**est notadū q si vis aliquē p̄uāre occasiōe hereditat; an
q̄ corrigas libellū facias vnā puā petitiōez; i q̄ p̄tineat q̄
iuder iterroget reū an sit heres defūcti cui⁹ noie p̄uēit. an sit solus
vl p̄ p̄te; z p̄ q̄ p̄te. Itē qn̄ aliq̄s p̄uāit rei v̄dicatiōe vl q̄cūq; actōe
reali. sp̄ si ps rea vel ei⁹ p̄curator est p̄ns i curia; facias cā iterroga
ri an possideat. z tenebit r̄ndere. z istd̄ mltū releuabit te. als̄ em̄ si
q̄s p̄uenitur possessor alicui⁹ rei. s. b̄n̄ficij siue alci⁹; lz̄ ip̄e pariat
iudiciū; et b̄ nō possz; p̄dēnari vt possessor ad dimittēdū possessiōz
nec in fructibz; p̄dēnari nisi p̄bet possessor. Et istd̄ no. qz̄ sepissime
v̄it i p̄ctica z mltū in b̄ errare solēt. Et b̄ idē tenet Spe. in ti. de iter
roga. que fiunt ante lit. p̄test. in. Ergo pone.

Super spolio xxviii

i **T**enota q̄ qn̄ aliq̄s sup̄ spolio b̄n̄ficij siue possessorio siue
iudicio recuperāde possessiōis agit; aut agit in cā p̄phana. z
tūc nō ē necessariū q̄ p̄ducatur aliquē titulū siue aliqd̄ ius. s; sufficit
ibi q̄ p̄bet se possidisse; z aliu nūc possidere. In cā h̄o b̄n̄ficiali siue
m̄rimoniali vl aliq̄ alia nō p̄ob̄r̄i possessiō iusta sine titulo. iō i iu
dicio recuperāde possessiōis optz; q̄ agēs p̄ducatur titulū suū. vl sal
tē sūmarie verificet illū. sec⁹ si b̄n̄ficiat⁹ nō dicat se spoliatū b̄n̄ficio
s; fructibz; b̄n̄ficij i toto vl i p̄te aut aliq̄ possessiōe vl iure b̄n̄ficij.
tūc em̄ nō req̄rit q̄ p̄ducatur titulū. s; sufficit q̄ p̄bet se possidere b̄n̄fi
ciū cui⁹ noie agit. z sic etiā tal cā nō ē b̄n̄ficial resp̄cū p̄cessus z obf
uatiōn̄ t̄m̄ioz. s; t̄m̄i fuādi sūt sic i cā p̄phana Et no. circa b̄ etiā q̄
in cā spoliū siue possessionis recuperāde. vbi ius cōefacit p̄ reo z p̄
actorē. lz̄ nō sit cā b̄n̄ficialis vel m̄rimonialis; optz; q̄ agēs p̄ducatur ti
tulū suū vel p̄scriptiōnē tāti t̄p̄is q̄ in m̄oria hoim̄ p̄riū nō existat
z p̄bet. z iste ē casus in c. ad decimas. de resti. spo. li. vj.

Super titulo beneficij xxix

i **T**enota q̄ lz̄ qn̄ agit sup̄ titulo b̄n̄ficij siue petitorio siue
possessorio p̄cedit sūmarie sine lit. p̄test. vt sup̄ dem̄ ē. Se
cus qn̄ agit d̄ p̄petate b̄n̄ficij. puta si vna ecclia dic̄ sibi aliā eccliaz
vnā. idē si agit sup̄ aliq̄ re vt iure p̄dicari spectāte ad b̄n̄ficiū. Et
circa b̄ vidi dubitare. Quid si vn⁹ dic̄ se h̄re titulū i b̄n̄ficio. z ali⁹
b̄n̄ficiū b̄n̄ficio suo icorparatū an p̄cedat sūmarie. vt i cā b̄n̄ficiali vl
plēarie. vt i p̄phana. Istd̄ sepe occurrit i p̄ctica. qz̄ ex alia p̄te cā b̄n̄fi
cial ē. et alia p̄phana. Egid⁹ d̄ belloniē. d̄t i dicit̄ suis q̄ illa cā re
gulāda ē s; naturā actōis actor. vt si actor agit vt d̄ titulo b̄n̄ficij
erit sūmaria. si d̄ p̄petate erit p̄gnitō plēaria. z b̄ b̄n̄ p̄bat Et si actor

De devolutione causarum

agit. ut dicitur per preteritum beneficij: actio sua erit plenaria. et suabuntur tunc ut in per
pbana. et recuperatio rei poterit esse sumaria se deducendi principaliter ius suum

Cui commissum est procuratorium xxx

i Tenet autem procurator beneficij casus aliquam in curia cui commissum est procuratorium generale quod illud non producat in iudicio. nec cum preteritio nec sine preteritio. sed tradat ipsum alicui amico suo qui eo preteritio tradat notario. quod aliter non recipiet illud notarius. et tunc ille procurator preteritio dicat. Ego intelligo me constitutum generaliter per tale ad multas causas et negocia. ego intendo solum non recipere in ista causa preteritio coram illo domino auctoritate. et non aliter et in ista solum accepto non recipere. et substituo si vult substituere. et una cum substituto agere B. B. et L. transfero non recipere eos. et preteritio quod nihil fiat nisi me et eis vocat. Si solum vult substituere dicat in publico. Ego solum accepto non recipere ad substituendum et non aliter. et substituo tale et cetera. Et ista docetur non ideo datur. quod si procurator per se producat procuratorium: videretur accepisse officium quod ad omnia preteritio in illo. nec postea possit se exonerare. Et iste est casus in de. ex litteris. de procuratore.

Diffamatio procuratoris xxxi

i Tenet nota quod nihil est quod tantum diffamat et inhonestat procuratores sic quod ipsi dimittunt appellationes deserere per negligentiam. et hoc contingit per duplicem viam in appellatione a diffinitiva. Primum auditores et iudices committuntur dantur terminum. et dicitur ad presequendum. et tunc infra illos decem dies appellatio debet committi casus alicui aliter iudici vel auditori. et facere preteritio commisionem. quod si hoc non potest vel sibi non expedit: tunc cyadat ad cancellarium cum notario. et habeat commisionem duplicatam: et unam tradat ad manum vicecancellarii vel regentis cancellariam: quam tradat notario. vel in absentia vicecancellarii vel regentis ponat eam in causa ubi tales commisiones ponuntur. et aliam commisionem det notario predicto. et faciat fieri instrumentum diligentie decem infra decem dies. Quod si ista non facit procurator appellatio: deserit appellatio.

Sublata causa desertionem. xxxii

i Tenet commissio casus et sic sublata dicta desertionem infra. x. dies. vel facta preteritio ut supra. tunc istud est casus quod in appellatione a quocumque vel in interlocutoria ubi nullus terminus prefigitur saltem in curia tunc omnes termini debent servari infra annum a die appellacionis in preteritio. et debet dari preteritio per procuratorem appellacionis. ut in deci. rote. cccc. in antiquis. et hoc non sufficit nisi preteritio infra annum de diligentia sua: videat quod petat casus expediri in iusticia primo secundo tertio: instanter instanter instanterissime. et quod non fiat per eum quo minus expediat. et preteritio de diligentia sua. et habeat preteritio quia notarum sepe sunt negligentes: scribat per se in domino: et producat in iudicio. et per plures dies ante lapsu termini preteritio

mi anni pducatur ea. Eodē mō faciat i scōo fatali z in tertio. al's nisi i pmo fatali oēs tmi sint suari data petitiōe z facta. prestatōe: hmoi appellatio ē defra. et silr nisi fiat prestatio i scōa istātia: nō obsta n diligētia pmissa pmi fatal: etiā appellatio deserit. et ista ē maior ves recūdia quā pcurator hie p̄t si dserit appellatōez. Si vō pcurator idiger remissioe ad pres i scōa istātia: tūc fuer tmiōs. z sup articul z exceptōibz dat i pma istātia vl etiā ill' z nouis tūc dat si expedit perat sibi decerni remissioez cit' q̄ p̄t: z illā perat i iudicio. et illā petiōez det i scōpē. qz notarij sepe idebite scribūt. z i ead cedula q̄ h pe tit' prestat q̄ n stat p eū q̄ mi' remissio n̄ decernat z fmitrat ad pres z expeditat z reportet vt cā expeditat i p̄io fatali: z n̄ d̄fat app' sua. q̄ si secus factū fuerit prestat q̄ non stat p eū sed p iudicē vel par' tem aduersam.

De publicatiōe dictōz testiu xxxiiij.

i Tē in publicatiōe dictōz testiu pcur teneat hāc cautelas q̄ qñ testes pducunt p partē aduersā: nihil prestat q̄ eos: s; ta ceat: al's si aliqd p eo deponerēt: n̄ pdeser sibi. S; post qz se exami nati si vellent eoz dicta facere publicari: tūc vocata pte ad audiēdū volūtate iudic' sup publicatiōe p̄dicta: P̄io añ qz aliqd perat d pu blicatiōe p̄mittat prestatōez quā scribi faciat p notariū: vl secū poz ret cedula i scōpē. prestatōn. dicēdo: R. p. d. auditor: ego prestat q̄ itēdo opponere q̄ psonas z dcā testiu p pte aduersā pductor. i hac cā: q̄ prestatōe pmissa peto mibi publicari dcā testiu ex aduerso p/ ductoz z tmiū statui ad dicēd q̄. et si tuer ne iudex p̄cludat z sniaz ferat: h̄cat secū appellōne parā a n̄ publicatiōe z n̄ p̄firiōe tmi hmoi

Quando causa bñficialis de/

uoluit: videndū est ne p̄cessus ruat **xxxiiii**

Tē nota q̄ nisi bñ aduertat multa p̄cessus ruēt. Qñ aut cā bñficial p̄ appellatōez deuoluit ad Ro. cu. tūc ius dat vnū mēsez appellato ad p̄pandū. deinde tps arbitrariū. i. tps qñ tū hō idiger veniēdo ad curiā de illo loco vbi appellatū est. z deins de. xx. dies. ita anteqz p̄cedi posset in cā: oportet expectare p mēsez: p tps arbitrariū: z p. xx. dies. et si añ p̄cedit: p̄cessus est nullus. Et istud notat z p̄bat ex. c. j. de elec. li. vj. z. c. Lupiētes. eo. li.

De materia obiectiua **xxxv**

i Tē nota q̄ matie obiectiue d̄bēt dari i tmiō subali ad dicē dū q̄ pducta. postea vō date n̄ admittūt. S; si i illo tmiō n̄ deder' z postea vel dare: talē teneb cautelā. seruabis articlos sup gfa si neutri: etiā si nullaz habeas. et tunc ad oēs meliores fines et

De deuolutione causarum

effectū deduces talē materiā. et admittit cū alijs si pbari posset. vlt dabis instrumenta pbantia illā materiā: et postea articulos p verificatione. et reperere debes illa instrumenta.

Qñ q̄s absoluit ab instātia iudicij xxxvj.

In causis vbi ps absoluit ab instantia iudicij z obseruatiōe terminoz. Nota q̄ qñ aliq̄s cām aliquā cōmitti obtinuerit: z eiusdē cōmissiōis vigore p̄tē citare pcurauerit. et post citatiōnē hmōi ps impetrās cām hmōi p̄seq̄ nō curauit. extunc ps rea z citata cōparēs faciat citari partē impetratam ad p̄cedendū z p̄cedi videndū put de iure. Primo ad p̄mā diē. deinde sc̄do ad idē etiā ad p̄mā diē. ac subsequēter ad idē tertio. et postremo ad idē q̄rto. ex sup̄abundanti etiā ad p̄mā diē. alioq̄n ad vidēdū z audiēdū se vicz partē cōtra quā cōmissiō ipetrata est absolui ab instātia iudicij z obseruatiōe terminoz: in q̄ termino ps dabit petitiones suā. et iudex iuxta formā eiusdē q̄si deliberat⁹ fuerit p̄tē p̄nūciare et cōdēnare partē aduersam in expēn. Et qm̄ lites sup̄ q̄busuis causis bñficialibz p̄phanis z alijs q̄ p̄ tpe p̄ q̄scunqz p̄sonas ecclesiasticas vel seculares in Ro. curia aplica cōmissiōe mouent atqz tractant: intēdum⁹ fieri breuiiores. et vt litigātes ad ip̄az curiā p̄o defensiōe suoz iurū veniētes z hmōi causas p̄sequē reuēnt a laboribz z expēsis: Statuim⁹ z ordinam⁹ q̄ in caus̄ in q̄bz d̄ iure vel als p̄ receptū siue cōmissiōnē p̄cedit sūmarie simplr z de plano ac sine strepitu z figura iudicij talis ordo seruet: vicz q̄ sūdara iurisdicōe in p̄mā instātia cause p̄ncipalis: termin⁹ seruet ad libellā dū ad p̄mā diē: ad iurandū de calūnia ad idē. ceteri fuent put in p̄cedēti tractatu pleni⁹ habet tā in sc̄da q̄ in tertia instātia. Verūtñ vt termini ad articulādū: dicendū q̄ articulos: p̄ducēdū oia: z dicēdū cōtra p̄ducta de substātia iudicij cēseant existere: Statuimus atqz decernim⁹ q̄ ip̄oz omīssio reddat eo ip̄o p̄cessum nullū. Alioz orū vō terminoz omīssio alicui⁹: dū tñ maliciose nō fiat: sed tñ alijs q̄ p̄tingē p̄cessū nō viciat. In alijs aut̄ causis i q̄bz p̄cedit in figura iudicij seruent etiā termini fm̄ modū in p̄dicto tractatu notatū.

De modo deuoluendi causam in partibz

bus ad curiā p̄ appellatiōnē in partibz interpositā.

xxxvii

18
Lendū est q̄ qñ appellatio interponit in p̄ntia p̄ p̄ncipalis. i. p̄ appellate vel ei⁹ legitimi p̄curatoris: tunc causa eo ip̄o est deuoluta dūmodo sup̄ h̄ appareat p̄ns cū instro cōfecto z cōstet de mādato p̄curatoris. Sed si appellās p̄sentā p̄ncipalis partis. i. partis appellate cōmode habere nō potest circa appellatiōnē interponendā. ac vt cā bene deuoluat: seruabit appel

lans hūc modū: vīz q̄ faciat appellacionē suā in sc̄pt̄ in bona for-
 ma: q̄ facta accedat ad notariū publicū in p̄ntia testiu z legat appel-
 lationē hmōi de v̄bo ad v̄bū. et lecta: petat ap̄los instans sibi dari
 si est aliq̄s q̄ velit dare: prestādo q̄ si p̄s appellate p̄ntiam cōmode
 h̄ie possit: velit sibi legitie int̄mare z insinuare appellonē p̄dictā: z su-
 p̄ h̄ petat instr̄m publicū. Et h̄ factō: idē appellās tenet int̄mare et
 insinuare hmōi appellatiōn̄ p̄ti appellate seu p̄curatorū: si ip̄oz aut
 alteri^o eorū dē p̄ntia cōmode h̄ie possit ifra mēsem p̄^o in p̄sitionē
 dicte appellatiōis: v̄l p̄^o mēsem q̄nto cit̄^o p̄r. Circa quā insinuatōez
 hmōi appellatiōis fuabit hūc modū: vīz q̄a appellās assumer sibi
 notariū publicū z testes. et accedat ad p̄tē appellatā v̄l ad ipsi^o p̄cu-
 ratorē si ip̄oz. vel alteri^o eorū p̄ntiaz h̄ie p̄r: aliq̄n̄. prestādo de ip̄oz
 absentia. et hmōi appellatiōez p̄ ip̄m añ interpositā vt p̄mittit p̄ no-
 tariū publicū legi z publicari p̄ti appellate faciet: seu ei^o p̄curatori
 legitio. et copiā hmōi appellon̄is tradat: req̄rēdo notariū vt sup̄ p̄-
 missis publicū p̄ficiat instr̄m. alio q̄n̄ si illi^o p̄s v̄l p̄curatoris eius
 dē p̄ntiam h̄ie n̄ poterit: tūc si cā fuerit b̄n̄ficialis: expedit q̄ i loco
 b̄n̄ficij sup̄ q̄ agit v̄l in loco vbi ps appellata b̄n̄ficiata fuerit: infra
 missaz solēnia: vt q̄n̄ dicunt hore diei in loco b̄n̄ficij v̄l p̄s appella-
 te: in p̄ntia duoz b̄n̄ficiaroz i ip̄a eccl̄ia p̄ p̄tē appellatē v̄l ei^o p̄cur.
 aut p̄ notariū publicū legat publice. z ps appellās petat ap̄los in-
 stater prestādo nibilo mi^o q̄ si p̄s appellate p̄ntiaz h̄ie eidē appella-
 tionē hmōi insinuat. et sic s̄l̄r faciet i domo appellati si cōmode et
 tute accedere poterit ad domū. Sinaūr: in eccl̄ia cathedrali: i loco
 b̄n̄ficij: et i eccl̄ia parochiali sub q̄ deget z morabit. et bonū est affi-
 gere copias eaz i valuis eccl̄ie z etiā in domo h̄itatōis p̄s appella-
 te. et al̄s adhibere talē diligētā circa insinuatōez hmōi appellatiōis
 q̄lis adhibēda ē in executōe citatiōis legitie in p̄t̄o faciēde. Si ps
 appellās p̄seq̄ noluerit appellacionē suā: et ps appellata veller p̄seq̄
 eā in Ro. cu. expedit q̄ ps appellata istet p̄ copia h̄nda appellatiōis
 sub forma publica notarij. s̄. ipsi^o q̄ instr̄m appellatiōis cōfecit. Q̄
 si ille notari^o negauerit sibi tradere copiā illi^o sub publica manu:
 accedat ps appellata ad officialē curie ep̄alis v̄l ad aliū iudicē sup̄
 h̄ p̄tē h̄ntē: vt cōpellat notariū ad tradēdū copiā: p̄ducēdo instr̄m
 origiale appellatiōis p̄dicte: et citari faciat appellatē ad vidēdū dis-
 cr̄ā copiā appellatiōis illi^o sub manu publica tradi. et d̄ns in p̄ponē-
 do decretū dūmō p̄ntiam p̄s appellate h̄ie p̄r. Sinaūr: in ipsi^o no-
 tarij p̄ntia petat sibi decerni copiā appellatiōis illi^o sub māu publi-
 ca. et d̄ns in p̄ponēdo decretū suū: mādet notario p̄nti q̄ scribat co-
 piā illi^o appellatiōis sub manu publica. q̄ habita: ps appellata p̄tē
 p̄seq̄ appellacionē in curia: et cā cēset ad curiā deuoluta.

R

E

Ere bona
in formatio